

..tù sau Tháng Sáu tũ Tháng Chín thì mĩi thũ y hy vũ ng...

Sau mĩt sũ tín hiũ tích cũc nhũ nhũ thũ trũũ ng chũũ ng khoản New York tiũ p tiũ c tăng giá sáu tuũ n lũ liên tiũ p, hay các ngân hàng Citigroup, JP Morgan, tiũ p đoàn General Electric có kũ t quũ tiũ t hũ n dũ kiũ n, ông Larry Summers, cũ vũ n kinh tế cũ a tiũũ ng thũũ ng Obama hôm 19/04/2009 đã tiũ thái đũ thũ n trũũ ng, cho rũũ ng con đũũũ ng hũi phũc vũ n còn dài, và nũ n kinh tế Mũ vũ n phũi chuũ n bũ đũi phó vũi nhũũ ng rũi ro quan trũũ ng. Tũ California, kinh tế gia Nguyễn Xuân Nghĩa giũi thích.

RFI: Xin kính chào anh Nguyễn Xuân Nghĩa. Dũũũ ng nhũũ ngũũũ i ta đã thũ y mũ t vài chũũ dũ u bũ t đen tũi vũ kinh tế Hoa Kỳ nên nhiũ u ngũũũ i hy vũũ ng rũũũ ng Mũ có thũ ra khũi nũũ n suy trũũ m khũi sũ tiũ tháng 12 năm kia, tiũ c là cách nay đã 16 tháng. Theo dõi tình hình kinh tế Mũ, anh lũũũ ng đũũũ nhũ thũ nào vũ triũũ n vũũũ ng đó?

- Trên đũi thũ thì thũ giũi đang bũ suy trũũ m, thũũ m chí suy thoái kinh tế, mũ t chu kũ nũũũ ng nhũ t và tiũũũ ng đũi cũũũ lầũ nhũ t đũi vũi Hoa Kỳ nũũ u ta khũi đi tiũ thũi điũũ m cuũi tháng 12 năm 2007, nhũũ anh vũ a trình bày. Tuy nhiên, hàng lũũ t biũũ n pháp cũũ p cũũ u tài chính và kích thích kinh tế do các quũũ c gia đũũ a ra đã đũũ y lui đũũũ c nũũ i lo cũũ a mũ t vũ Tũũũ ng khũũũ ng hoũũũ ng nhũũ thũi kũ 1929-1933. Đũũũ u y, thũũ i sũ hàng tuũũ n hay hàng tháng đã cho thũ y vũ toàn cũũũ nhũ cũũ a thũũ giũi.

- Riêng tũi Mũ thì tiũ khi kinh tế bũ suy trũũ m vào cuũi năm kia, vào đũũ u năm ngoải Hoa Kỳ đã tung ra hũũ n 150 tiũ kích cũũ u. Rũũ i Ngân hàng Trung ũũũũ ng Mũ đã vũ a hũũ lầũ suũũ t - và hũũ tiũ i gũũ n sũ không - vũ a in tiũũ n bũũ m vào các doanh nghiũũ p. Tũũ tháng Chín tũi nay hũũ đã bũũ m thêm hũũ n ngàn tiũ đũũ la qua biũũ n pháp rũũũ t hiũũ m hoi là "nâng đũũũ nhũ mũũ c lũũ u hoũũ t" hay "quantitative easing". Trong khi yũ, các Chính quyũũ n Bush và Obama cũũũ tung tiũũ n cũũũ p cũũũ u hũũ thũũũ ng tài chính và ngân hàng trũũ giá 700 tiũ đũũ la. Kũũ t quũũ là tình hình không chũũ còn là mũũ t màu u ảm mà đã chũũũ m hy vũũũ ng.

- Mũũ t cách thiũũ t thũũ c thì ta còn phũũ i đũũi vài tuũũ n, có khi vài tháng, thì mũũ i biũũ t chũũ c là kinh tế Mũ đã đũũũũ ng đắũũ chũũ a và sau khi sũũ t tũũ i chũũ thũũ p nhũũ t thì có đũũ u hiũũ u phũũc hũũ i hay chũũ a, mũũ nhũ hay yũũ u và kéo dài bao lầũũ thì mũũ i trũũ lũũ i thũũ i sung mẫũũ.

RFI: Thưa anh, những dấu hiệu gì có thể giúp ta đoán là kinh tế Mỹ đang đầy rẫy sự phức tạp?
Ví dụ như thị trường cổ phiếu Mỹ đã ra khỏi hố sâu khủng hoảng hôm mừng chín tháng Ba hay còn chờ dấu nào khác?

- Thị trường chứng khoán Mỹ có thể là một chướng ngại và ngại lên khỏi đáy thì chứng sáu tháng sau tình hình kinh tế mới có thể coi là tạm ổn định, tức là phải tháng Chín thì ta mới biết được. Ngoài yếu tố này, tôi thì nghĩ rằng nên cách tiếp cận tín dụng - tức là các ngân hàng bắt đầu cho vay - nay cũng đã có vài dấu hiệu khai thông, một phần là nhờ quy định mới về quy tắc kế toán, cách thức là cách định giá tài sản các công sở tài chính tại Mỹ và Âu Châu - nên ngân hàng bắt đầu tin tưởng và cho vay. Thứ ba, lạm phát hàng bán lẻ cũng bắt đầu tăng và vì tiêu thụ chiếm tới 70% sản lượng Mỹ, nên kinh tế đó cũng là một dấu hiệu quan trọng. Đáng chú ý nhất là lạm phát tiền kho, tức là hàng hóa sản xuất ra mà chưa bán được, đã giảm liên tục từ tháng Chín năm ngoái đến tháng Hai vừa qua. Chướng ngại cho phép ta nghĩ là doanh nghiệp Mỹ đang bắt đầu sản xuất lại để đáp ứng yêu cầu. Sau cùng, thị trường chứng khoán suy trầm và khủng hoảng tài chính là thị trường gia công thì cũng đã có dấu hiệu quan trọng: số giá quá rẻ, nhà công đã bán được - kể cả loại cũ và mới - trong một số khu vực.

- Nói chung, từ năm ngoái, tôi có liên tưởng đoán là phải tới quý ba, tức sau Tháng Sáu tới Tháng Chín thì mới thấy hy vọng. Nhưng dù sao, sự phức tạp đó vẫn chưa mất, còn bấp bênh, trong khi này, thị trường và dân chúng vẫn tiếp nhận tin tức kinh tế đã cũ của tháng trước, của quý trước, thí dụ như thị trường nghĩ rằng vẫn còn tăng nên vẫn chưa mất niềm tin tưởng và đi xuống cũng như hàng hóa vẫn chi tiêu và sinh hoạt kinh tế.

RFI: Nhìn ra khỏi Hoa Kỳ, tình hình có vẻ sáng sủa hơn hay chưa? Thí dụ như người ta đã nói đến hy vọng phố cổ hồng của kinh tế Trung Quốc sau một nhĩu biến pháp kích thích đã ban hành.

- Tôi cũng đã nói người ta nên dè dặt là kinh tế Mỹ sẽ đang đầy vào quý ba và tiếp tục nói người ta khi hoài nghi khả năng phố cổ hồng của kinh tế Trung Quốc! Từ đầu năm nay, lãnh đạo Bộ Kinh tế chỉ định thông báo trên toàn thế giới về triển vọng kinh tế của Trung Quốc chính là để trấn an đầu tư của họ ở bên trong. Có khi ta cần một chứng trình riêng để phân tích chuyên đó.

- Trên toàn cầu, Hoa Kỳ có sản lượng chứng 14 ngàn tỷ đô la một năm và chứng hàng buôn bán lên tới 10 ngàn tỷ, nên thị trường Mỹ là đầu máy cho kinh tế các nước. Và dù chỉ sản xuất chứng 22 tỷ 25% sản lượng thế giới, mà này đóng góp tới 60% vào đà tăng trưởng kinh tế toàn cầu. Giả dụ như kinh tế thế giới có tăng trưởng được 5% thì 3% là do buôn bán với Mỹ.

- Đa số các nước Đông Á đều lệ thuộc vào xuất khẩu, chủ yếu là xuất khẩu vào Mỹ và châu Âu. Xuất khẩu của nhiều nước đã sụt giảm và sản lượng công nghiệp giảm một phần ba. Kinh tế có thể khi nào sẽ phục hồi ít hơn nên đợt thoái thoái và ngoại tệ thoái, nhưng chủ yếu là quan trọng, kể cả tại Trung Quốc, lợi thế giá trị thấp của tiền tệ là một thách thức và kinh tế vẫn suy trầm.

- Bên cạnh châu Âu, đối gia kinh tế là nước Đức cũng là chủ máy kinh tế cho các khu vực, nhất là Đông Âu, các nước Baltic phía Bắc hay Balkans phía Nam. Nhưng, kinh tế Đức chủ yếu quan và rất cần thị trường Mỹ trong khi bất ổn xã hội bất ổn đe dọa nhiều quốc gia trên thế giới.

- Vì vậy, thách thức phức tạp là kinh tế Hoa Kỳ vẫn là nguồn hy vọng cho nhiều nước và quốc gia chủ yếu có thể ra khỏi suy thoái vẫn là nước Mỹ, từ ba đến sáu tháng sau mới đến các quốc gia, nếu họ được Quốc Tế Quốc Tế FMI kịp thời giúp đỡ trong lúc ngặt nghèo này.

RFI: Anh nhận định vai trò của Quốc Tế Quốc Tế, đơn vị này có thể làm gì cho các nước sắp ra khỏi tình trạng đình trệ hiện nay?

- Đây là một kết quả tích cực từ Thập niên khủng hoảng G20 hội tụ tháng này tại thị trường Anh quốc và là sáng kiến từ các nước châu Âu. Thập niên khủng hoảng G20 quyết định chấp thêm vào cho Quốc Tế thì hành hai chương trình cứu giúp.

- Thứ nhất là cấp cứu các quốc gia bị khủng hoảng tài chính vì những sai lầm trong chính sách, hàng đầu đó là "điều chỉnh cơ cấu", và Quốc Tế tham gia vào quản lý kinh tế của các nước này, như trường hợp của Hungary, Islande, Sri Lanka hay Pakistan. Chương trình thứ hai, tiền kém hơn rất nhiều, là trợ giúp kinh tế cho các quốc gia bị vỡ vụn, như trường hợp Ba Lan, Brésil, Mexico, hay cả Nam Hàn. Việc trợ giúp nhất thời này sẽ có kết quả khôi phục sớm hơn vì các cấp cứu.

- Nói vẫn thì nghĩ rằng ta cần theo dõi chuyển biến Hoa Kỳ và các quyết định của từ Quốc Tế Quốc Tế. Riêng tại Hoa Kỳ, rõ ràng vẫn có thể xảy ra trong thời gian tới với sự phá sản và hậu quả lan rộng của các thị trường xe hơi Hoa Kỳ ở Detroit, cho nên ta vẫn cần nhìn thận trọng xem đầu tư Mỹ đã hết hạn hàng và tuy nhiên vẫn hay chần chừ. Ta không thể quên là trong quá khứ, kinh tế Mỹ đã ra khỏi suy trầm từ năm mà dân Mỹ vẫn bị quan sát tình hình kinh tế. Lần này cũng vậy.

Kinh t Hoa K : Hy v ng Ph c h i - dù còn Mong manh

Tác Giả: Nguy n Xuân Nghĩa & RFI
Thứ Ba, 21 Tháng 4 Năm 2009 22:50

và ph i c năm n a, khi kinh t l i tăng tr ng thì dân M m i b t đ u tin t ng, và l i... tiêu xài nh M !